

L'IGNORANCIA

REVISTA CRÓNICA

ORGA Y XEREMIES DE VARIES SOCIEDATS DE MALLORQUINS.

A Palma, cada número.....	0'05	cèn.ª pta.
A domicili. Es trimestre.....	0'65	»
Un any.....	2'60	»
Per dotzenes.....	0'45	»
Núm.ª atrassats dos 2.ª tom.....	0'06	»
Id. id. des 1.ª tom.....	0'07	»

SONARÀ CADA DISSAPTE COM HA SONAT FINS ARA
SI TÈ VENT À SA FLAUTA.

ADMINISTRACIÓ: CADENA DE CORT, N.º 41.

Fòra Palma. Dins Mallorca.....	3 mesos.....	0'85
	1 any.....	3'25
Dins España.....	3 mesos.....	1'00
	1 any.....	3'50
A Ultramar y s' Estrangè.....	3 mesos.....	1'50
	1 any.....	5'00

SA FORMÍGUERA.

—Per mí estich, que si bé es camí de ferro de Mallorca deü essè per ventura des més petits que se coneixen, també pòt sè que sia es qui tenga s'estació més gran del mon.

—No digues desbarats, ¿qu'has vistes ses altres? ¡Ell saps qu'heu deuen essè de grans!

—Te diré; per lo que contan, y per lo que veïtx, estich en ses mateixes.

—¡Vaja, vaja! No sies tudòssa.

—Ydò, prèn mides: y axí acaban ses profidies.

—Te pòts midá es nàs, ó es toix.

(Aquesta conversa duyan fent vòlta daxo, daxo, per demunt sa murada de sa Porta de Jesús, dos individuos de mitja má, y d'estampa rebedora. S'assunto de que tractavan, posanthí cuyarada del séu, mos va pareixe de més d'un poch d'interés, y fènt còm qui no n'es rès, los escoltarem, perque *finis, finis*, ni parlavan en secret, ni de cap cosa amagada, sinó ben á la vista.)

—Es toix serà es tén, y si nó, escolta. Jò crech que per estació de camí de ferro, s'entén y se deu havè d'entendre, tot aquell tròs que s'enclòu de barreres y de guyes à dins, es dí tot s'espay de via mòrta per allà ahont no passa es tren, y serveix per prepará wagons, aná à magatzems y carregadós, fé maniòbres; en pochos mots, tot lo que tenga interés per s'empresa ó compania, y per rès pertoch al servey públich y transpòrt de viatgés.

—Cèrt.

—Ydò, hòno: conta de barreres endins de ses sèt aygos cap à Ciutat fins à sa farèla véya des Moll, y te trobarás entre es dits, *tres kilòmetros!* de via mòrta, per demunt la cual *Sa Formiguera*, y un enfilay de bisties, y wagons à rompre, hey fan tramòyes tots es dies, y à qualsevòl hora del dia.

—També es cèrt.

—Còm no pòts ménos de coneixe, cèrts aquests dos punts, has de regoneixe també, que tot lo que no sia be-

nefici públich, comoditat p'es viatgés, y lluny d'axò es tota un altre cosa, hem de vení à pará à lo que jò deya, ni més ni pús.

—¡Y tendrás rahó!

—No 'n tendré, nó: ja la tench. Axò no pòt havè d'uyt benefici més que à una sola casta de menestrals; à n'es carratés y mestres de cotxos, ó per parlá milló, galaretas: perque auells croixits, cubes ubèrtes, brèndoles rompudes, y mòlles tròssos, es fruyta de cada dia, y no te dich rès de ses coscorrades y esclafades. ¡Y encara no hem vistes ses hònes! perque si s'escapada de wagons de sa pujada d'Itri per sòrt no tròban y se topan amb sos carregats defòra de sa Porta, s'en entran per endins, y devés la Rambla ó es Born haurian fèt es caramull y estèlles; y te dich que sa comèdi poria essè estada una bona tragèli. Y mira que pareix impossible qu' es diaris casi no 'n parlaren d'aquell fèt, ni 'par que gòsin dirnè rès may d'axò: còm si no heu poguessin tocá, còm si fòs un vericle. Son còses qu'un homo heu veu y calla, perque... Mira; val més no aficarshí. Totthom xèrra, y qui manco hey sap més hey diu; però quant tengan es cap romput se posarán cervellera; y.... antes, antes, va dí En Canòt.

—Però per axò han d'uyta sa màquina aquesta *Sa Formiguera*, que no fa ni fum, ni rendó, ni...

—Té fòrsa, ni fa via, ni pòt pujá...

—Però l'aturan totduna, en volé.

—Però no la pòren fé partí quant vòlen; y cada dia si no trabuca surt des solch. ¡Vaja, vaja! ¿Saps que li diuen à n'axò? ¡una pastarada!! L'esgarraren y se volgueren agontá, còm se diu, p'el sant espinach. Li daren es nòm de *tram-via*, y, ¡hala, per avall! y qui l'ha feta que l'engrons. Saps també que deu poré essè, que còm no tengueren lloch, ó no pogueren fé s'estació dins Ciutat, degueren dí: «¿S'è? ¿no quieres caldo? taza y modia. De tot Ciutat, y just p'es mitx, ne farèm s'estació.» Y dit y fèt. ¡Axò se diu essè el reverent Dimoni! Tira d'aquí, aguanta d'allà; prèm per la dreta, prèm per l'esquèrra; ¡la clavaren, y clavada quedá!

—¡Però, homo! ¿Y es wagons que no hey havian d'arribá en es Moll?

—Sí; perque ja se sap: es camí de ferro y es Moll se donan sa má. Però no axí: hey havian d'aná ses màquines y una taringa de wagons y cotxos, y tants de pichs còm volguessen y poguessen, però per defòra de Ciutat y no per mitx des lloch de més transit, per s'únich punt espayós que tenim, per allà ahont serveix de passeitx, y p'es carrerañy des carruatges; y may empastissá d'aquesta manera sa Ciutat, incomodant à tothom, dant lloch à desgracies molt sensibles.

—¿Y es vè que bé porian havè fèt que anás per defòra?

—Sí; per sa part de llevant, axò heu diu tothom; arreglant s'escollera de baix de sa murada, aniria de lo milló y podrian replegá passatgés de tota sa part baixa de Ciutat, Calatrava y Molinà. Si per ponent, sa de Santa Catalina y es Puig, y amb un pònt à sa Riera, y un parey de desmontes. Arretglat y d'uyt per aquesta banda, amb el temps, un ramal fins al Terreno ó Porto-pí.

—¡Axò si qu'hauria estat de lo més! perque la gent, y está vist, té sa tirada per allà y molta més ley tendria d'aquest mòdo.

¡Ara que 'm parlam, val' aquí *Sa Formiguera* que s'en vé tira, tira, aquí caich, aquí m'aixech, engronsantsè còm una allòta que pretén! ¡Y no més dú tres wagons!!!

—¿Que tròbes qu' es poch viatge?

—¡Ara veurem es saynete! Mira, mira... just dins sa Porta li fa barres... no vá... ja reclusa... ara prèn... ja surt de sa Porta. ¡Altra aturada!... ¡hala petita, prèm y treurás cèra! Vaja: bé va... si qu'els se fa séus...

—¡Y que té ara?

—Homo; prèn alé per voltá ses Campanes. ¡Saps qu' es d'aspre sa pujada! y antes, ja se sap, suha el quilo. Es còm ets ases d'Artá qu' en veure es bast, y brúfols, y giscos, axò es que patina.

—¿Que vòl dí patina?

—Que no aferra... ¡Sí, dali arena! A mitjan còsta altre aturada. ¡Altre prèsa d'alé! *Anda salero, quiero y no puedo.*

Ara va... ¡pa-paf! ¡freno! Perque no escap, còm es cranchs, taya y clava.

—No; ara va bé. ¡Miralá que s' en va de generosa!

—¡Ja 'u crech! N' ha deixats dos assegurats demunt es rails, su enmitx de sa carretera.

—Ydò, axí fan vía.

—No; lo qu' es de buyt va de lo més bé, y cap-avall, milló. ¡Més valdría s' haguessen gastats es mils que costá sa tal *Formiguera*, en *qui-la-beu* ó armá barcasses per salvá es bròu de sa Pòrta Pintada en temps d' hivèrn, ó gastant el doble de tolduna, fentho bé, que sempre surt més barato! Conta: sa máquina, muls, homos, temps perdut, naufratxs, y es que vendrán; y afagit à lo que costá aquest tròs de vía mòrta que li diuen *tramvia*, se tendria bé y hò: y maldament hagués costat més, sempre sería estat servible y no s' hauria fèta una còsa que còsta molt y fa riure quant no fassa plorá. ¡Qui heu havia de dí, qu' encara es muls, à forsa de *pito* y dant s' espectacle de singlades à *tente bonete*, heu fessen milló que sa caxòta!... Y hey va havè qui doná s' idèa, y *por todo lo serio*, de qu' es wagons los pujassen hòus. ¡Axò si que sería estada una còsa may vista! ¡Llàstima qu' En Pèp des *Clachachs* sia mòrt! Ni poria fé de hòus y sans. ¡Mira qu' à devés sa font des Born s' hi poria mapá un cuadro de lo més alt de punt! ¡Vaja un grupo simbòlich! Sa peresa manifestada per ses quatre tortugues, agontant aquella *guya monolítica*, à tròssos, que té per definició una rata-piñada representant s' oscuridat, y una máquina *Formiguera* de camí de ferro, que no pòt fé *upa* ni amb tota l' ànima, ó uns muls à forsa de singlades, ó uns hòus prement, rossegant à tú pòts y jò no puch sa ràpida invenció del progrés.

—¡Heu sería de veure tot axò ben distingit y esplicat! Sa tal font li poria fé una bona cortesia, y fent sa mitja di: *Tales vendrán, que buenos nos harán.*

—Ara se motetja si es cap derré son cayguts de s' ase, anem à un dí, y que no heu prengan, per sa part qus crema; han conegut que tot axò no serveix; y se pensa y se tracta de girarl' es jalent; però se diu que no saben còm ferhó.

—Y axò es ben hò de fé. Qu' heu fassan bé, si ley vòlen.

—¡Ben parla! Però no tot es bufá y fé ampolles. Se diu que 'l durán per fora-porta, y altres diuen que vòlen durlo per dins Ciutat axí mateix, però per devall, fent còm à mòdo de clavaguera. Los deu havè pegat aquesta idèa si han lletgit lo que s' altre diassa duya un diari ben esmenussat, d' allò de *París subterraneo*. Ydò, si aquí fan contes de trobá lo mateix ó ferhó d' aquell mòdo, ¡ja pòts tirá per llarch! perque se trobarán amb un envitricollament de canonades y de... no 't dich rès. ¡Mala idèa!

—Y ahont me deixes es nivell de la mar?

—Jò, si de tots mòdos el vòlen du tot dret y fora volteres, me pens que los donaria una bona idèa. Mira, des Pont d' Inca, ó Plá de Na Tessa, ó Marratxí, li pendria es nivell y el duria per amunt à cercá sa taulada de La Sèu.

—¡Homo!

—Per Nòrt Amèrica y per altres bandes, n' hi ha axí, jò me pens que no dich cap desbarat; es un cas resòlt, pònts, puntals y gruxes; *la ciencia todo lo puede*, cada dia mos repeteixan, fèt en petit, fèt en gròs. Y llavò l' amollaria à plom à s' esplanada des Moll, posanthí una máquina d' aqueixes que los diuen un *ensensor* per pujá y devallá, y ja heu tenim arretglat.

—Ydò, mira; no es del tot dolenta aquesta idèa ó per lo manco no sería més que tan afollada còm ses pròves fètes. Y sobre tot, entre aná per devall ó per demunt, sempre per sa part alta sería més oretjat y més alegre.

—Y fèt contes, entre morí enllosat y entre such y bròu, ó rebentá d' una amollada si prengué s' adressera, ¡vòls que 't diga!

—Sobretot, si vivim heu veurem quin rumbo prenen, perqu' axò no pòt aná axí, ni amb ròdes.

Aquesta fonch sa convèrsa que sentírem y que varem creure que convenia mapá demunt L' IGNORANCIA; perque podria essè qu' aquesta idèa fés fortuna y donás pèu y cama, y fins à més de mitja cuixa per millorarlè. A nòltros, còm à gròssos ignorants no mos pareix del tot dolenta. Però si ets homos entèsos y desxondits creguessen que no era bona y qu' era un gròs desbarat, esperam que 'n gracia des hò desitx, perdonin es nòstro atreviment.

TÒNI TRÒ.

QUATRE PONCELLES

PER UNA CORONA DE DOL.

(13 Novembre.)

I.

¡Que n' ha passat per ca-méua?
Digaunhó. ¡Que n' ha passat;
Qu' els amiechs tots m' enrevòltan,
Y sent singlotá 'ls infants?

Contaunhó. ¡Quin nòu desastre?
¡Quina pena ò glop amarch,
Fòrsa 'm demanan encara,
Me tòca encara tastar?

¡Jò no sé lo que me passa!
Tench sèch el còr, sense sanch.
He perduda la memòria,
Y m' han prè s la voluntat.

Solament recòrd qu' un àngel
De còr bell, d' ànima gran,
Mos sufriments compartia,
Sempre alegre al mèu costat.

Ell me servia d' espòsa,
D' amiga la més lleal;
Present rebut de mon pare
Quant al Cèl s' en hagué anat.

Pregaulí que torn totduna;
Digauní que la deman;
Que venga, per Deu; que venga,
Que jò massa l' anyor ja.

¡Me deys qu' es mòrta!... ¡Ella, mòrta?
No ho crech. Deu, Suma Bondat,
No espolteix les séues òbres.
Qui bé estima, no mòr may.

Pòt sèr que s' en sia anada
Còm jò lluiy à treballar
Per ajudarme à mantindre
De la llar el fòch sagrat.

Si p' el cas s' es embarcada
Fent comptes de no tornar
May més, jò no pas gens d' ànsia
De que riquesa li manch.

Sé també quina és la Barca
Qu' amb hò temps ò amb temporal
Cada día fá el viatge
Y travessa la mar gran.

Jò tench de deixá la Terra
Quant mon Senyor Spendorá;
Y el dia qu' Ell ho disponga
Dins ella m' embarcarán.

En vení tan ditxosa hòra,
Sia prest, ò sia tart,
La tornaré veure viva
Sempre jove, sempre amant.

La tornaré veurer viva,
Viva, hermosa, còm abans;
Perque aquells que bé s' estiman
No pòden morir se may.

II.

Un tihó tot sòl no crema
Dins la llar d' els mèus amors.
Un temps un gran fòch s' hi véya
Quant els tihons eran dos.

Un d' ells caygué dins les aygues
Del mar gran. Desd' aquell jorn
El que sòl dins la llar resta
No dú gens de calentor.

Si dins les mateixes aygues
Paran los demés tihons,
Quant el mèu un jorn hi cayga
Ja estarà apagat del tot.

III.

Dos anys fa que morires, y volares
A un mon que no conech. De Cèl té el nòm;
Y Cèl serà per tú, quant no has tornada
A sbrer de los téus el desconsòl.

Bé deus estar; donchs ni tan sòls anyores
Les antigues caricies d' un espòs;
Y de son pur amor t' has oblidada,
Ni coneixes has volgut son desconhòrt.

Mentida dich. Tú encara cada vespre
A veure 'm vèns. L' aglaçament m' addrm;
Y llavòrs tú me parles, m' acaricies,
Y l' amor m' demòstres del téu còr.

Més, me despèrt; y 'm fuyes altre vegada;
Y romanch altre pich trist y totsòl.
Al mitx d' el truy d' un mon que bé desitja
Darme consòl, quant veu que sempre 't plòr.

L' esperansa 'm manten. Esper qu' un dia
Pensant en tú m' adormiré de mòrt;
Tú també tornarás, axí còm tornas
Cada vespre à mon llit, plèna de flòrs.

Y aquell amor inmèns que son còr véssa
Per apagar del mèu l' amorós fòch,
No cessará may més. Junts pera sempre
Dues ànimes serèm dins un sòl còs.

IV.

Dins l'arquilla perfumada
De ton cantarano hermós
He trobat anit guardades
Mes cartes y mes cançons;
Y aquelles «Nits d'anyoransa»
Que escrivia, quant jelós,
Per tenir-te de mí enfóra,
Passava nits de tristor.

Per mon pit ha estat un bálсам
Respirar d'aquell amor
La primera y viva esència
Que tú guardaves en brots.
No puch estar sense l'ayre
D'els téus puríssims amors.
Tench de viurer d'esperances
Per no morir-me del tot.

Desd' avuy altre vegada
Festetjarém nòltros dos;
Tú en el Cèl, jò dins la Tèrra
Fins que vulga el Bòn Senyor.

PEP D' AUBEÑA.

SA VIDA DEL MARINÈ.

(ACABAMENT.)

Encara no havia passat mitj' hora y ja hey havia un *rum-rum* per Santa Catalina que ses dònes no cabian en pell. Una sortia de ca-séua amb so ventadó amb sa má, s'altre amb so guinavet y una patata mitja parada amb ses altres dins es devantal, amb xoquins y un ninet qu'encara mamava agafat en es séu vestit.

—¿Y qu'es vè? (preguntava.)

—Sí, fiyeta méua.

—¿Y bõno; y qui heu ha dit?

—Na Juan' Ayna, fiyeta, qu'ha conversat amb sa dòna des Nostramo qu'ha tenguda carta.

—Però... ¿y heu sabeu cèrt?

—Sí, fiyeta méua; axí m' ho ha dit. Jò no crech que m' haja enganada!.... Jas.... va-t' aquí madò Maria.

—Ydò, ja 's vè. Miralè que vé de contenta.

Y totes li feyan preguntes.

—Sí, fya méua; éll ja vénen.

—¿Que vòl dí?

—Sí, fiyeta; son à *Novidch* y no teniu qu' escriure, no la rebrán.

Y madò Maria que sabia ses noticies fresques los contá tota la feta. ¡Quina alegrí! Però no totes hey estavan. Una doneta endolada plorava su devòra es portal de ca-séua, al mateix temps que escoltava amb gust aquelles noticies, sense mostrá s' alegrí de ses altres. ¿Que tenia? Ja heu sèbrem.

Un dia dematí des mes de Febré feya una bòyra qu'ets homos no se veyan à vint passes. La mar remugava còm un véy qui té mal gèni. De tant en tant queya una brusquina, que no molestava molt, però que jelava es moll d'ets òssos. Per demunt es Moll no hey havia qui

hey parás des fret qu' hey feya. Ets homos que per fòrsa hey havian d'essè, se fregavan ses mans y s'alsavan sa bufanda fins en ets uys, alenant fòrt per encalentirsè.

Devian essè devés les vuyt quant es sòl comensá à mostrá es nàs y se deixá senti es séu calor benèfich demunt la tèrra. S'atmòsfera se comensá à aclarhi un poch y tant còm es sòl anava pujant, s'anava fonguent aquella espessa bòyra. Devés les onze se veyá encara molt enfóra, es buch d' un barco.

Un práctic de sa Consigna, s'en pujá demunt la Ribba, devòra es magatzems des vapors, amb una trompa de mirá lluny devall es bras, saludá à un parey de marinés qu'estavan à la mira; tira sa punta des xigarro, y amb tò magistral, s'esvergá sa trompa demunt s'uy dret, tancá s'esquèrra, mirá un breu temps, y amb molta de calma, diu:
—Es bergantí X.

Es cap d' un quart ja hey havia en es cap des Moll una partida de gent qu'esperava; qui, es séu germá; qui, es séu cuñat; qui, son pare; demostrant es séu semblant molta d'alegrí uns, y altres feyan esfòrsos per no está trists, però sa pena los rohegava es còr. Serian devés les onze quant es barco atracava devòra *El Lulio*. Tot eran sehes amb ses mans y amb sos mocadorets, que se feyan d'en tèrra à bordo y de bordo en tèrra: vé una llanxa à amarrá es càps y amb ella un parey de joves molt etxarovits; s'alegrí los sortia à sa cara. De lluny vaitx veure es méu amich Juan. Jò li duya una mala noticia y no'm vaitx doná en còr de donarley.

—¡Ola! ¿qu'hey ha de bò? ¿estau bõns tots? (me digué.)

Jò entre alegre y trist no sabia que dirli, y li vaitx contestá:

—Sí; tots estam bõns. ¿Y tú?

—Bé, homo.

No vaitx volè donarli un mal glop privantlò de s'alegrí de que gosava.

Un d'es joves qu'hey havia dins sa llanxa, tot fent feyna, vá afiná un'atloteta qu'acompañada de sa mare, estava devòra jò; y li diu:

—¿Qu'es, y na Juan' Ayna que fá?

—Está bõna; (li respongueren.)

—Vaja, ja estich content.

—¿Qu'heu tengut molt de fret? (li preguntaren.)

—¡Ja's de rahó! Jò encara me sent es gèl per dins ets òssos.

—¡Ala, atlots! (diu En Juan.) ¡Hooo... issa! ¡hooo.... y... hoè!....

Rrrruuuup, y à l' instant tengueren dins sa llanxa una cadena que los havian arriada de bordo per amarrá més fòrt en tèrra. Amarren y se'n van à bordo. S'altre jove de sa llanxa no havia vist ningú de ca-séua y estava molt sobresallat.

Quant s'en tornavan, En Juan estava tot content perque tenia es séu fiyet à devòra éll, y no sabia que ferli. Jò tam-

bé anava amb ells; vaitx está un rato à bordo. En Juan me doná una copeta de rom bò y me fé fumá un puro. Jò vaitx fé lo possible per anarmen en tèrra perque no me veyá amb coratge de dirli rès.

—Bõno; Adios Juan: ja mos veurem més tart.

—Adios, adios.

Es cap de mitj' hora, En Juan va repará qu' es séu fiy duya dòl.

—¿Y còm es que vas tan nègre? (li digué.)

Y aquell angelet innocent li contestá:

—Perque es padri es mòrt.

¡Poreu pensá còm se torná s'alegrí d' En Juan!

A Santa Catalina, tothom anava al ayre amb s'arribada d'es bergantí: tan sòls aquella doneta véya plorava sense consòl. Aquell jove tan trist de dins sa llanxa era es séu fiy més petit. Es vespre qu'es bergantí sortí amb tant de mal temps, vá desapareixe un llahut pescadó ahont hey anavan es séu homo y dos fiy més.

Pòbre gent!
De dia y de nit trabaya
Y la mar té per mortaya
Lluytant amb tot element.

UN NABOT DES RONDAYÉ.

XEREMIADES.

Ja s'es comensat à imprimí es pronòstich de L' IGNORANCIA per l' any qui vé, de forma americana amillorada.

Crech que será còsa de xuparse'n es diits es verladés ignorants, per lo mateix desd' ara l' anunciám à tots, perque el mos comprin, que procurarém donarló barato.

*
**

A dins Ciutat s'*alumbrado* está molt mal repartit. Hey ha carrés clás y carrés que son de lo més foschs, y dins aquests si veuen també entrades que pareixan boques de llop, perque no ténen fanal:

A n'axò hey ha qu'afagí que quant quedan apagats es faròls de gas, més enllá de la una, que no més romanen cèrts faròls guies; à les fosques trobareu carrés desempredegats sense cap llumet d' òli que vos serveixca de faròla per atravessarló. Llavò, sí, que se tròba un homo amb apuros per sortirné; y si à tanta de molèstia s'hi afageix un poch de fanch (lo qual encara, gracias à Deu no es vengut) podreu fervós una imatge de lo que será el Purgatori en l'altre mon.

*
**

Èts atlots es vespre fan de ses séues, y es Municipals pasturan no sabem per

hont. Aquelles taules que quedan buydes sa vetlada devés es Mercat los serveixan de plassa de tòros per ferhí tite-res, incomodant à tothom que passa y esposantsè à rompresè en tronch s'ansa des còll.

Traslado à n'es séus pares que los deixan tan à lliure.

*
**

Anit, demà ó passat demà vespre serà fàcil que à dins s'atmòsfera s'hi vèjen moltes estrelles d'aquelles que corren. Heu avisam à n'ets aficionats à mirà el Cèl, à n'es pastós y à n'es desenfeynats.

*
**

¿Quant acabarà d'essè un niu de brutó y un *adefessio* de poch gust, aquella fatxada comensada d'es carré d'Odon Colom? Ets interessos perduts d'aquell solá, en sos vuyt ó més anys que fa que está en vaga, bastarian per havè fèt ses òbres que demana. Aquestes còses no més passan à Mallorca.

*
**

¿Y aquells escalonets de més avall, quant d'es mateix carré passám à lo qu'era Pescateria véya, fins quant han d'incomodà à n'aquell qui'n passa en sa nit? Hey ha malalties que se fan endèmiques p'es mal cuydado, y òbres que, no sabem perque, s'eternisan.

*
**

Hem vist es lletrero de gas anunciadó de ses comèdies y mos agrada. Llum, llum; y fòra fosca. Jò'n posaria uns quants de lletreros com aquests à ses entrades de certs carrés que no son de passada, perque aquells que s'hi afican poguessen essè vists de tothom y s'em-pagahissen.

COVERBOS.

Hey havia un pubilòt molt rich que ses alletes li feyan amples perqu'era molt curt de vista y en fé dos dits de fosca hey veyà molt poch. Veys aquí que determinà de cercá una foravilera, (pues creya que no seria tan triada) pero com no fiava de sa séua vista, s'en maná un bergantell perque l'acompañás, y quant eran p'es camí li deya aquest:

—¿Y bõno, que tench de fé jo en essè allá?

—No res, (digué es pubil.) ¿No saps tú que ses alletes creuen més ses mentides d'un qualsevòl, que ses veritats des festetjadó?

—Es vè.

—Pues jo anit qu'es es primé vespre que m'entrech en aquesta casa, bravetjaré que tench molt, y axí per ventura li faré boca; y tú farás es papé multiplicant y assegurant tot lo que jo diré. ¿Estás entès?

—Sí; (digué es compañero.)

Entraren à la casa y després des saludo de reglament, digué es pubil:

—Jo vench per na Catalina, si es es vòstro gust y es séu, y em vuy casá prest perque, ja heu veys, un jove com jo amb tot es bé del mon, li falta una compañera.

—Si tú estás ben arreglat... (digué l'amo de la casa.)

—Enguañy he cohit més de vuytanta carretades de reims, (digué es pubil.)

—Sí, y més de noranta sis, (respongué es compañero.)

—Y melles més de trenta corteres, (torná à dí es nou jènre.)

—Ahont vas à pará: y més de coranta vuyt corteres, (torná respondre es bergantell.)

Després d'un poch de conversá petit amb s'atlotà, digué es pubil:

—Hey ha una còsa que dirvós: que no sé si heu heu reparat, som un poch curt de vista, y hey veitx poquet.

Y aquí respongué es compañero com un piñòl de cirera:

—¡Vols te fé trons; casi gens! Si no fós estat per jo, no trobaves assí.

Germans, va esse tal s'esplet de riayes, dins aquella casa, que ses dues hostes hagueran de buydá perque no s'hi entenían; y aquell pobre miope digué à n'es séu compañero:

—Tot anava bé: pero t'has perdut à s'enforná.

*
**

—Mamay, no'm reñes; pero vuy que sápigues que m'he menjat tres madritxos.

—Está molt mal fèt; més ja que dius sa veritat, te perdon.

—¿Sí? ydò dame'n un altre perque no més m'en havia menjat dos.

*
**

Lo que son ets hõmos, segons una *jamona* que ja havia arribada à s'edat de Cristo y encara no li havian dit *còm va hermano*.

De 1 à 5 anys son canaris d'alcova.

De 5 à 10, ferrericos.

De 10 à 15, estornells.

De 15 à 20, pollastres.

De 20 à 25, indiòts.

De 25 à 30, galls inglesos.

De 30 à 40, capxarigañys.

De 40 à 45, falcons.

De 45 à 50, voltons.

De 50 à 60, còrps.

De 60 à 70, puputs.

De 70 à 80, olibòtes.

De 80 à X, sa pò de s'Albufera.

Aquest calificatiu no pòt essè més original.

PORROS-FUYES.

SOLUCIONS À LO DES NÚMERO PASSAT.

GEROGLIFICH.—*La Mòrt es causa de molts de sentiments.*

SEMBLANSES.—1. *En que d'ú sobre.*
2. *En que t'è botes.*
3. *En que t'è retrete.*
4. *En que Ueca sa pòls.*

TRIÀNGUL.—*Romana-Roman-Roma-Rom-R.O.-R*
NARADA.....—*Lá-pi-da.*
CAVILACIÓ.....—*Soler.*
FUGA.....—*La Mèrt mos fa à tots iguals.*
ENDEVINAYA.—*Una tomba.*

GEROGLIFICH.

P PA LI B

EN PEPILLO.

SEMBLANSES.

1. ¿En que s'assembla un llibre à un fusté?
2. ¿Y un xocolaté à un molí?
3. ¿Y sa plassa de Santa Eulari à sa Murada?
4. ¿Y sa Llonja à sa caixa de s'Ajuntament?

EN JUSEPI.

TRIÀNGUL DE PARAULES.

.
.
.
.
.
.

Ompli aquests pichs amb lletres que llegides diagonalment y de través, digan: sa 1.ª retxa, un nòm de dòna; sa 2.ª, un nòm d'home; sa 3.ª, lo que los agrada à ses polles elegants; sa 4.ª, lo que du sa mèua nina; sa 5.ª, no té significatiu; sa 6.ª, una consonant y una vocal; y sa 7.ª, una lletra.

ECSEMÉ.

CAVILACIÓ.

NAS DU

Compòndre amb aquestes lletres un llinatge mallorquí.

X.

FUGA DE CONSONANTS.

.i.ue. a. a .ui .a. .e .i.e .ui e.

UN JAY.

ENDEVINAYA.

P'es Maix acab s'escarada
Que comens per à Tots-Sants.
Quant vé qu'estich tan cansada
Me sòlen da una tapada
Amb un garròt de cinch pams.

EN PEPIN.

(Ses solucions dissapte qui vè st som rius.)

11 NOVEMBRE DE 1882

Estampa d'En Pere J. Gelabert.